

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący)

SSN Paweł Grzegorczyk

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi E. N.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 października 2017 r.,

sygn. akt II Ca (...)

wydanego w sprawie z powództwa E. N.

przeciwko J. M.

o wydanie nieruchomości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 23 czerwca 2020 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 30 grudnia 2019 r., sygn. akt II WSC (...) (II Ca (...)),

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2019 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę E. N. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu okręgowego w P. z dnia 10 października 2017 r., sygn. II Ca (...), w sprawie z jego powództwa przeciwko J. M. o wydanie nieruchomości. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. strona wnosząca skargę ma obowiązek wykazania, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych

niż skarga, środków prawnych, nie było i nie jest możliwe, a gdy skargę wniesiono w warunkach z art. 424¹ § 2 k.p.c. - ma obowiązek wykazania, że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi. Następnie, Sąd Okręgowy wskazał, że podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie III CNP 9/18, iż po wejściu w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.) strona wnosząca skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wypełniając obowiązek przewidziany w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. musi wykazać, że nie było i nie jest możliwe wniesienie skargi nadzwyczajnej; niewykazanie tej okoliczności powoduje odrzucenie skargi na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. Ponieważ powód w skardze nie dopełnił tego warunku, skarga, jako niedopuszczalna, pociągała odrzucenie.

Zażalenie na to postanowienie złożył powód, domagając się jego uchylenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu, acz nie z powodów przedstawionych w zażaleniu, te bowiem Sąd Najwyższy pozostawił poza oceną z uwagi na to, że Sąd Okręgowy odrzucając skargę naruszył przysługującą mu w tym zakresie kognicję.

Odrzucając skargę Sąd Okręgowy, jako podstawę rozstrzygnięcia powołał art. 424⁶ § 3 w związku z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z art. 424⁶ § 3 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym od 21 sierpnia 2019 r. (art. 1 pkt 153 w związku z art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2019 r., poz. 1469) wynika, że sąd, do którego, zgodnie z właściwością oznaczoną w § 1 tego artykułu, wnosi się skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, może ją odrzucić wówczas, gdy stwierdzi, że skarga została wniesiona z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c., gdy jest spóźniona, jest nieopłacona, jeżeli jej braków formalnych strona nie usunęła w terminie a także, gdy z innych przyczyn skarga jest niedopuszczalna. W zakres pojęcia „innych przyczyn”, które upoważniają ten sąd do odrzucenia skargi, ustawodawca nie włączył jednak braku w skardze tzw. wymagań konstrukcyjnych wymienionych

w art. 424⁵ § 1 k.p.c., to jest tych jej koniecznych elementów, które z pisma procesowego czynią specjalny środek procesowy w postaci nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest skarga. Kompetencja do odrzucenia skargi w razie niespełniania przez nią wymagań wymienionych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. przysługiwała i nadal (również po zmianach przepisów k.p.c. dokonanych powołaną ustawą) przysługuje wyłącznie Sądowi Najwyższemu, co jednoznacznie wynika z art. 424⁸ § 1 k.p.c. Do kompetencji Sądu Najwyższego należy również badanie, ze skutkiem ewentualnego odrzucenia skargi, czy zostały zachowane warunki, o jakich mowa w § 2 art. 424⁸ k.p.c.

Z przedstawionych przyczyn orzeczono, jak w sentencji.

jw